

Cussegl da vischnaunca
29-2017/2020

Projects da canalisaziun

Separaziun d'aua Clavaniev

Nova canalisaziun Latis – casa da scola

Nova canalisaziun zona da mistregn Pignola 2

Damondas da credit

M E S S A D I

dalla suprapronza communal a cussegl da vischnaunca

Preziau signur president
Preziadas signuras cusseglieras
Preziai signurs cussegliers

Il concept general pigl allontanament e la purificaziun dallas auas (GEP) preveda en differents loghens sin territori dalla vischnaunca sanaziuns e cumpletaziuns vid la reit da canalisaziun. Las sanaziuns sortan dil fatg che certas lingias da canalisaziun ein vegnidas els onns. Las cumpletaziuns duein optimar il menaschi dalla canalisaziun e scargar las sereneras dad aua

schubra (drenadis, auas-tetg etc.) e cheutras gidar ad optimar il menaschi dallas sereneras e dils pumpadis. Il svilup actual dalla vischnaunca pretenda la completaziun dalla reit dalla canalisaziun per possibilitar averturas novas e cheutras la realisaziun da projects novs.

En consequenza dil detretschant dallas incaricas e dallas finanzas denter cantun e vischnauncas crodan las contribuziuns empermessas sil pli tard ils 31 da december 2019. Entochen quei termin ston ils projects vegnir realisai ed il quen sto vegnir serraus giu.

La suprastanza communal ha giu tschentau al cantun ina damonda da prolungir ils termins. A quella ei buca vegniu dau suatientscha. Ils termins ein francai ligiontamein entras la Regenza grischuna. Sch'ils termins vegnan buca observai, spiarda la vischnaunca da Mustér la davosa pusseivladad da recaltgar suandontas subvenziuns cantunalas:

- Acletta Sid, Acletta Ost e Clavaniev	frs.	76'000.--
- Cavardiras – canalisaziun Cavardiras - Disla	frs.	92'000.--
- Serenera Disla – fussal aua da plievgia	frs.	19'000.--
- Pardomat – project comunabel cun Sumvitg	frs.	23'000.--

Vul la vischnaunca recaltgar las contribuziuns cantunalas, sto ella realisar ils differents projects incl. rendaquen entochen sil pli tard ils 31 da december 2019.

En collaboraziun cun la vischnaunca realiseschan era la Corporaziun d'aua Spina da Vin e l'interpresa Repower AG tenor basegns e pusseivladad lur reit. Vidlunder vegnan ils ulteriurs purtaders da telematica (telefonica etc.) ed eventualmein era il scaldament lontan. Aschia san las sinergias vegnir nezegiadas da maniera optimala ed ils cuosts per las lavurs da tratsch san vegnir repartidas sin ils differents partenaris. La damonda da credit al cussegl da vischnaunca ensiara sulettamein ils cuosts che occuoran alla vischnaunca.

1. Situaziun da partenza / basa legala

Ils artechels 10 ed 11 dalla lescha federala davart la protecziun dallas auas pretendan che auas tschuffas ord zonas da baghegiar vegnan menadas sin ina serenera e purificadas. El rom dalla concepziun generala davart igl allontanament dallas auas ha la vischnaunca definiu co las auas piarsas dil territori surbaghegiu resp. dallas zonas da baghegiar duegien vegnir drenadas. Sebasond sin las prescripziuns federalas ha la Regenza relaschau ils 5 da fenadur 2013 disposiziuns corrispudentas per la vischnaunca da Mustér, denter auter era concernent las fracziuns da Cavardiras, Pardomat e Madernal.

Il GEP preveda differents projects pigl allontanament e la purificaziun dallas auas piarsas, aschia la canalisaziun d'aua schubra Clavaniev ed ina scargada nova dalla canalisaziun e la completaziun dalla canalisaziun existenta a Raveras. A Clavaniev setracta ei d'in object preparau en fuorma da project approbau davart dil cantun comunablamein culs objects per las canalisaziuns Acletta Sid ed Acletta Ost che sesanflan actualmein en realisaziun. Il cantun ha approbau il project. En connex cun las contribuziuns ch'il cantun ha mess en mira ha el disponiu che quel vegni realisau entochen la fin digl onn 2019. Silsuenter vegnan quellas contribuziuns strihadas. Per la realisaziun dallas treis canalisaziuns Acletta Sid, Acletta Ost e Clavaniev ha il cantun garantiu ina contribuziun maximala da frs. 76'000.--. La contribuziun cantunala vegn pagada pil tschancun dalla lingia da transport ordeifer la zona da baghegiar en relaziun dalla forza da finanzas dalla vischnaunca. Per saver recaltgar quella contribuziun sto il project per la canalisaziun d'aua schubra a Clavaniev vegnir realisau entochen sil pli tard ils **31 da december 2019**.

Ils ulteriurs dus projects suranumni retscheivan neginas contribuziuns dil cantun.

El decuors dalla primavera 2019 vegn la suprastanza communal ad esser confruntada cun ulteriurs projects concernent igl allontanament e la purificaziun dallas auas. Il project a Raveras preveda ina nova scargada pil canal principal d'aua tschuffa ed in augment dalla capaciad dalla canalisaziun che flessegia sin la serenera. Quei project duei vegnir realisau el decuors digl atun 2019.

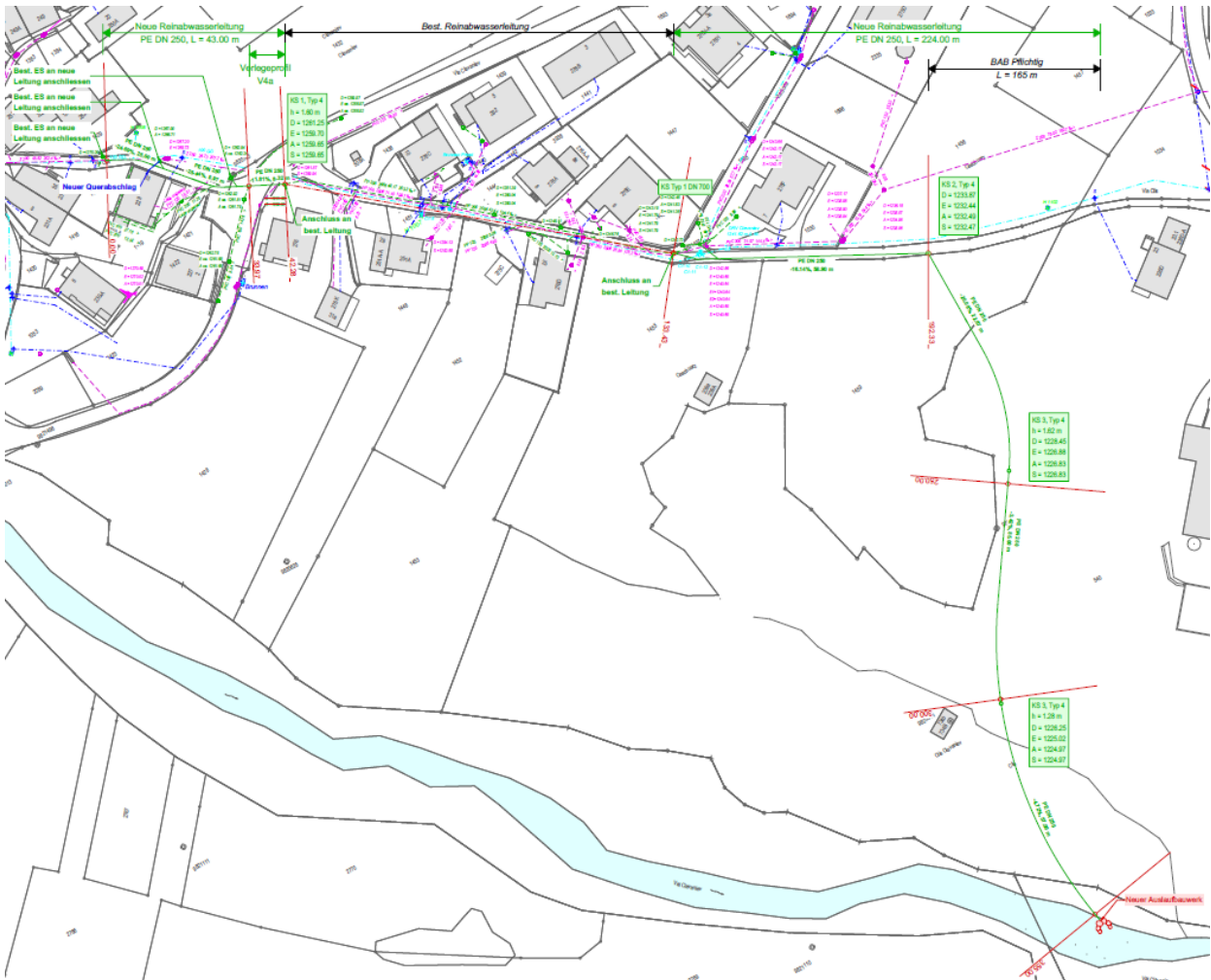
Plinavon in project per la purificaziun dallas auas piarsas a Pardomat. Cheu setracta ei d'in project communabel cun la vischnaunca da Sumvitg. Quei project sto medemamein vegnir realisau entochen la fin digl onn 2019, aschinavon ch'ins vul recaltgar las contribuziuns cantunales ch'ei vegnidas empermessas.

2. Projects

Il treis projects vegnan presentai suandontamein cun la situaziun corrispundenta ed ils cuosts vitier. Damai ch'ils plans da situaziun demuossan il decuors dils projects, vegn desistiu da circumscriber quels en detagl.

2.1 Separaziun d'aua Clavianev

Actualmein sto – per munconza d'ina canalisaziun corrispundenta – ina fontauna sutterrana cun ina gronda furniziun d'aua vegnir menada ella canalisaziun d'aua tschuffa. La realisaziun dalla canalisaziun a Clavianev ei urgenta per saver optimar il menaschi dalla serenera a Raveras. En connex cun la sanaziun dalla Via Clis ha la vischnaunca gia fatg preparativas per separar las auas schubras a Clavianev. Cun quei project eis ei previu da menar l'aua schubra directamein egl Ual da Clavianev.

Cuosts

Lavurs d'impresari
Cuosts accessoris, taxas, acquist da dretgs, sperditas da raccolta
Mesiraziun e terminaziun

frs. 130'000.--
frs. 6'000.--
frs. 2'000.--

Project e survigilanza

frs. 138'000.--
frs. 16'000.--

Nunpreviu e rundau

frs. 154'000.--
frs. 11'000.--

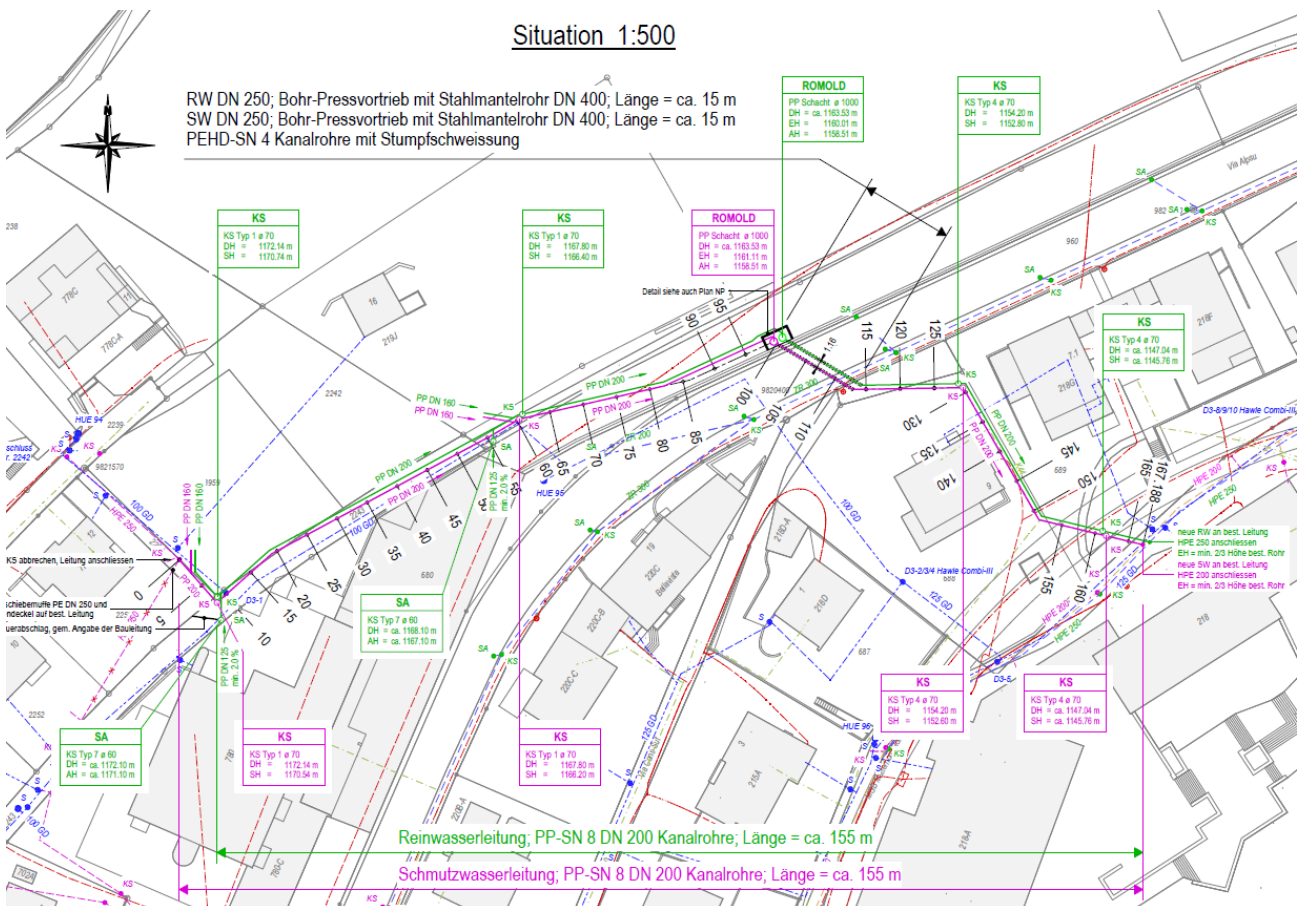
Total brut

frs. 165'000.--

Sco menziunau sin pagina 2 da quest messadi vegn la contribuziun cantunala per quella canalisaziun pagada pil tschancun dalla lingia da transport ordeifer la zona da baghegiar e quei en cumbinaziun cun la realisaziun dallas canalisaziuns Aletta Sid ed Aletta Ost. Per quei motiv eis ei buca pusseivel da calcular ordavon la contribuziun cantunala, aschia ch'ei vegn dumandau cheu in credit brut.

2.2 Canalisaziun nova Latis – casa da scola

Cul project da canalisaziun a Latis eis ei previu da possibilitar la colligiaziun dalla part ost dil quartier Latis che duei vegnir engrondius. Il medem mument eis ei previu da sliagir la deflussiun dalla Via da Paders per prevegnir che la plania dalla via vegni lavada naven. Plinavon eis ei pusseivel da far preparativas per realisar silsuenter l'illuminaziun dalla Via da Paders.

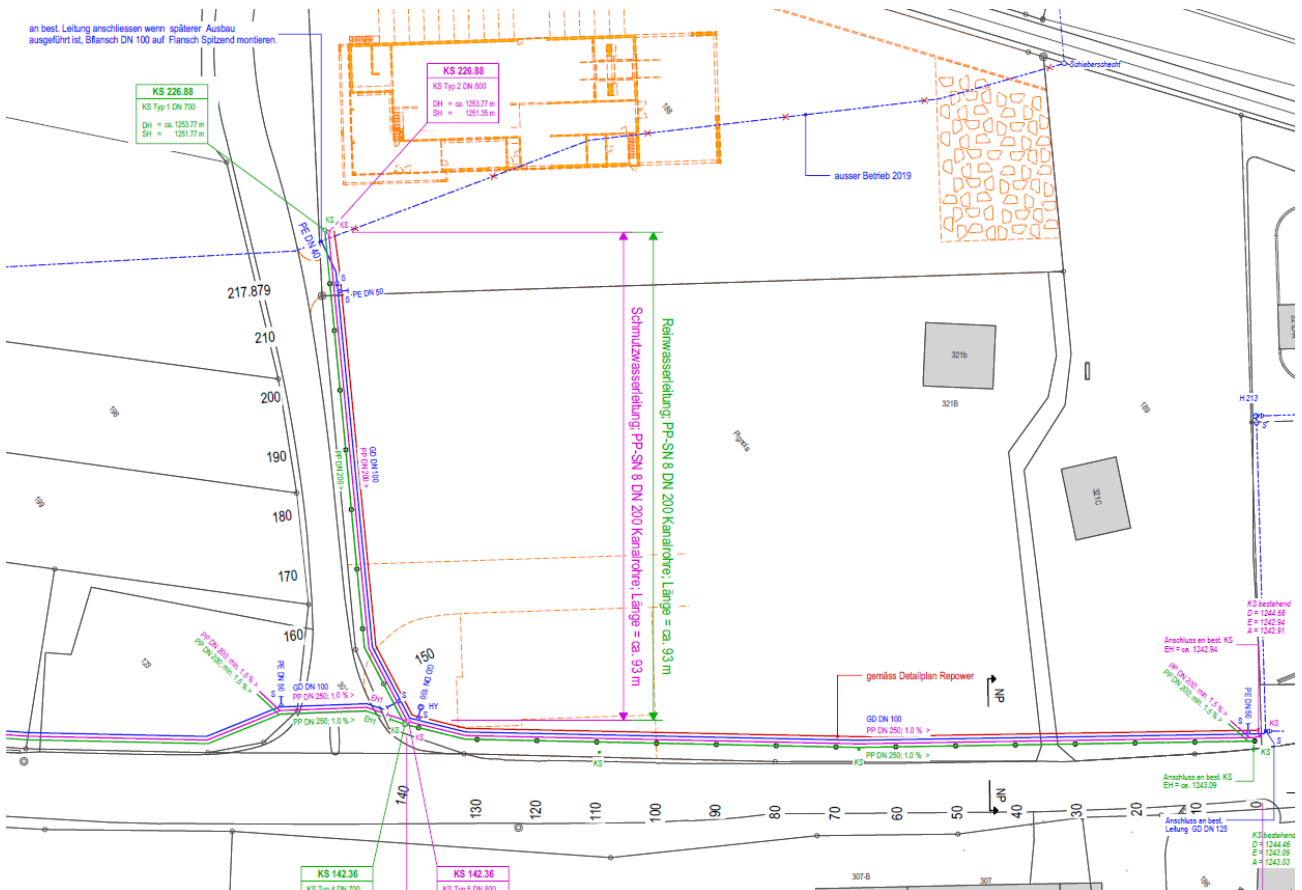
Cuosts

Lavurs d'impressari	frs. 105'000.--
Lavurs da furar (Pressvortrieb)	frs. 25'000.--
Cuosts accessoris, taxas, acquist da dretgs, sperditas da raccolta	frs. 1'000.--
Mesiraziun e terminaziun	frs. 2'000.--
	frs. 133'000.--
Project e survigilanza	frs. 17'000.--
	frs. 150'000.--
Nunpreviu e rundau	frs. 15'000.--
Total net	frs. 165'000.--

2.3 Avertura zona da mistregn Pignola 2

Finalmein sa la secunda part dall'avertura per la zona da mistregn a Pignola vegnir realisada. El rom dalla davosa revisiun parziala dalla planisaziun locala ha il suveran da Mustér possibilitau la surbaghegiada dalla parcella 188. Plinavon ei l'avertura generala dalla zona da mistregn vegnida reglada el rom dil plan general d'avertura cun dretg d'expropriaziun.

Il project lubescha da colligiar las differentas surbaghegiadas novas sin las parcelas 188 e 189. En ina tiarza etappa vegn ei ad esser pusseivel da colligiar las parcelas el vest dalla Via Foppas il mument che quellas parcelas vegnan enzonadas definitivamein.

Cuosts

Lavurs d'impressari	frs. 110'000.--
Cuosts accessoris, taxas, acquist da dretgs, sperditas da raccolta mesiraziun e terminaziun	frs. 5'000.--
	<u>frs. 2'000.--</u>
	frs. 117'000.--
Project e survigilonza	<u>frs. 13'000.--</u>
	frs. 130'000.--
Nunpreviu e rundau	<u>frs. 13'000.--</u>
Total net	frs. 143'000.--

3. Finanziaziun

Las investiziuns en la canalisaziun ein da financiar entras la finanziaziun speciala. El cass dalla canalisaziun Clavaniev sa la vischnaunca far diever dallas contribuziuns ch'ein vegnidass messas en mira ils 17 da december 2015 a caschun dall'approbaziun dils projects Acletta Sid, Acletta Ost e Clavaniev.

Ils preprojects Acletta Sid, Acletta Ost e Clavaniev prevedan tenor conclus dil Departament d'educaziun, cultura e protecziun digl ambient dil Grischun cuosts totals da frs. 413'000.--. Da quella summa ha il cantun renconuschiu per las contribuziuns la summa da frs. 304'000.--. Tier ina contribuziun da 25 % seresulta ina summa totala maximala da frs. 76'000.--.

4. Ponderaziuns finalas

Oz ei la serenera surcargada cun aua schubra. Il problem deriva dacheu che l'aua schubra augmenta senza basegns il quantum d'aua tschuffa che sto vegnir purificada sin la serenera. Il process da purificaziun dependa buca ton dalla qualitat dall'aua tschuffa, mobein dil quantum effectiv che sto vegnir purificaus. Cun reducir il quantum d'aua schubra ella canalisaziun sa l'efficienza per schubergiar l'aua tschuffa che deriva da habitadis e mistregn vegnir augmentada. Da quei profitescha cunzun la serenera principala a Raveras. La cumbinaziun dallas lavurs cun la Corporaziun d'aua Spina da Vin e l'interpresa Repower SA ed ils ulteriurs purtaders da lingias da providiment faciliteschan las lavurs e possibiliteschan in nez favoreivel a favur dalla vischnaunca sco era dils ulteriurs pertuccai.

Avertura da novs territoris da baghegiar ei per nies svilup indispensabel. Che quei svilup sa schizun evocar novas piazzas da lavur en vischnaunca ei aunc in aspect legreivel supplementar.

5. Propostas

Sebasond sin sura consideraziuns

p r o p o n a

la suprastonza communalala al cussegl da vischnaunca da:

1. Conceder in credit brut da frs. 165'000.-- per realisar la separaziun d'aua Clavaniev;
2. Conceder in credit net da frs. 165'000.-- per la canalisaziun Latis – casa da scola;
3. Conceder in credit net da frs. 143'000.-- per la nova canalisaziun zona da mistregn Pignola 2.

Suprastonza communalala Disentis/Mustér
Il president:

Il canzlist:

Robert Cajacob

Andri Hendry

Disentis/Mustér, ils 4 da mars 2019